

Hyvinvoinnin kuntakortti Kymenlaakso

Kaupungin / kunnan tiedot

Kouvola	
Asukasluku 31.12.2021	80 454
Väestöennuste 2030	73 577
Ikärakenne 2021	(% väestöstä)
• 0-6-vuotiaita	uusin tieto: 4 156 (5,2 %) arvio vuoteen 2030: 3 480 (4,7 %)
• 7-15-vuotiaita	uusin tieto: 6 997 (8,7 %) arvio vuoteen 2030: 5 245 (7,1 %)
• 16-64-vuotiaita	uusin tieto: 45 816 (56,9 %) arvio vuoteen 2030: 39 652 (53,9 %)
• 65-84-vuotiaita	uusin tieto: 20 444 (25,4 %) arvio vuoteen 2030: 21 343 (29,0 %)
• 85 v täyttäneitä	uusin tieto: 3 041 (3,8 %) arvio vuoteen 2030: 3 857 (5,2 %)
Koulutustasomittain 2020	uusin tieto 334
Väestöllinen huoltosuhde 2021	uusin tieto 72,5
Taloudellinen huoltosuhde 2020	uusin tieto 164,7

Erityispiirteet

Kouvola on Kymenlaakson suurin kunta sekä pinta-alan (maa-ala 2 558 km²) että väestömäärän (80 454) suhteen. Väestötiheys 31,45 as./ km² on lähellä koko Kymenlaakson arvoa, mikä on 35,3 as./km². Väestömuutos (2020-2021) oli -0,9 % eli täsmälleen sama kuin koko Kymenlaaksossa.

Kouvolassa myös väestön ikärakenne on hyvin samankaltainen kuin koko Kymenlaaksossa eli alle 15 vuotiaiden osuus on 12,8 % (Kymenlaakso 12,9 %), 15-64 vuotiaiden osuus on 58,0 % (Kymenlaakso 57,9 %) ja yli 64 vuotiaiden osuus on 29,2 % (Kymenlaakso 29,2 %).

Hyvinvoinnin strategiset kärjet ja painopistealueet

Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset:

- Kouvolan kaupunkistrategian mukaan Kouvola 2030 on uskaltava, rohkea ja innostava kasvualusta kaikkien kehittyä ja kasvaa.
- Kaupungin vahvuuksiin tukeutuen kasvukärkiä ovat lasten kasvu, nuorten kasvu ja yritysten kasvu.
- Kaupunkistrategiaa toteutetaan kahden kasvuohjelman kautta; Elinvoiman kasvu ja Hyvinvoinnin kasvu. Kaupunkistrategiaa ja kasvuohjelmia seurataan valittujen indikaattorien avulla (välitavoite 2023, tavoite 2030).
- Seurattavia hyvinvoinnin kasvutekijöitä ovat mm. väestömäärä- ja rakenne, koettu terveys ja liikunnan harrastaminen.
- Terveiden edistäminen sisältää parhaan lähikulttuurin, palvelujen vaivattoman saannin, innostavan palveluasenteen ja ennaltaehkäisevät palvelut.
- Asiakkaiden osallisuuden ja yhteisöllisyyden kehittäminen tukevat kaupungin statuksen kasvua.

Hyvinvoinnin kasvu – ohjelman 2020-2023 mukaisesti päämääränä on hyvinvoinnin vahvistaminen ja mielekäs ja merkityksellinen elämä. Päämäärää tukevat neljä tavoitetta;

- Terveellisten elintapojen ja kulttuurisen hyvinvoinnin edistäminen
- Osallisuuden vahvistaminen

- Työllisyyden parantaminen
- Arjen turvallisuus

Ohjelman tavoitteista johdetaan vuosittaiset hyvinvointitavoitteet Hyvinvointisuunnitelmaan, josta ne otetaan talousarvioon ja –suunnitelmaan ja raportoidaan tilinpäätöksessä ja edelleen vuosittaisessa hyvinvointikertomusraportissa. Tavoitteista on valmisteilla tiekartat, joissa asetetaan tekemisen painopisteet eri vuosille. Näistä tekemisistä luodaan yksityiskohtaiset projektisuunnitelmat, jotka tuodaan päätöksentekoon arvioitaviksi.

Kymenlaakson asukkailla on mahdollisuus:

elää päihteetöntä elämää ja saada tukea siihen		terveellisiin elintapoihin ja hyvään mielenterveyteen	
		Kouvola/ Kymenlaakso	Kouvola/ Kymenlaakso
Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta % 8.-9. lk lukion 1.-2. lk ammattillisen oppilaitoksen 1.-2. lk (Kouluterveyskysely 2021)	6,5 / 8,8 - / 4,9 17,8 / 29,4	Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi % 8.-9. lk, lukion 1.-2. lk, ammattillisen oppilaitoksen 1.-2. lk (Kouluterveyskysely 2021)	23,2 / 21,1 - / 19,0 28,3 / 19,1
Nuuskaa päivittäin % 8.-9. lk lukion 1.-2. lk ammattillisen oppilaitoksen 1.-2. lk (Kouluterveyskysely 2021)	4,2 / 5,2 - / 2,4 8,0 / 14,6	Ylipaino, % 8.-9. lk, lukion 1.-2. lk, ammattillisen oppilaitoksen 1.-2. lk (Kouluterveyskysely 2021)	20,4 / 17,7 - / 17,8 31,7 / 23,4
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran % 8.-9. lk lukion 1.-2. lk ammattillisen oppilaitoksen 1.-2. lk (Kouluterveyskysely 2021)	5,8 / 9,6 - / 9,6 13,2 / 22,6	Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 4.-5. lk 8.-9. lk lukion 1.-2. lk ammattillisen oppilaitoksen 1.-2. lk (Kouluterveyskysely 2021)	39,7 / 39,3 23,6 / 22,6 - / 14,0 12,9 / 14,1
Alkoholijuomien myynti asukasta kohti 100 %:n alkoholina, litraa (Sotkanet 2020)	8,1 l / asukas	Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus % 8.-9. lk% (Kouluterveyskysely 2021)	17,3 / 12,6
Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT C) (%) (Sotkanet 2020) Yhteensä 20-64 vuotiaat 65 + vuotiaat	33,8 / 35,6 33,3 / 34,9	Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25-64-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä (Sotkanet 2021)	33,5 / 24,8
		TEA –viisari (THL): Kulttuuri/osallisuusyhteistoiminta Kulttuuri/seuranta ja tarveanalyysi/ yhteenveto hyvinvointikertomuksessa	65 / 88 pistettä 100 / 73 pistettä
Positiivista hyvinvoinnin seurantatiedoissa on, että lasten ja nuorten päihteiden käyttö on vähentynyt, sekä humalassa vähintään kerran kuukaudessa että laittomia huumeita ainakin kerran kokeilleiden osuus on pienentynyt edellisestä mittauskerrasta. Päihdeoppitunteja järjestettiin kaikille Kouvolan alueen 8-luokkalaisille ja		Poikkeuksellinen korona-aika vaikutti lasten ja nuorten harrastamisen vähenemiseen sekä ylipainon, koulukiusaamisen, ahdistuneisuuden ja yksinäisyyden lisääntymiseen. Vähintään tunnin päivässä liikkuvien ja vähintään yhtenä päivänä viikossa taidetta ja kulttuuria harrastavien oppilaiden osuus on pienentynyt edellisestä mittauskerrasta.	

Hyvinvoinnin kuntakortti Kymenlaakso

<p>Päihtäri-tapahtumat 6-luokkalaisille. Yksilöohjausta annettiin ensikertalaisille alkoholikokeilijoille. Nuuska-aiheisia oppitunteja pidettiin alakouluille ja erityisnuorisotyön yksilöohjausta nuuskan lopettamiseen liittyen. Menesty nuuskatta yhteistyö ja toimintamalli oli käytössä seurojen, järjestöjen ja yhdistysten kanssa, joiden toiminnassa on alle 18-vuotiaita. Ehkäisevän päihdetyön -viikon "Päihdepläjäykset" pidettiin muutamassa nuorisotilassa.</p> <p>Nuorisopalveluissa jalkauduttiin sinne, missä nuoret ovat. Verkkonuorisotyö on tavoittanut laajemmin nuoria. Tukea ja turvaa annettiin niille nuorille, joita ei tavoiteta nuorisopalveluiden toiminnoissa tai palveluissa. Nuorison "Yli rajojen" osallistava hanke käynnistyi.</p>		<p>Ahdistuneisuutta kokeneiden tyttöjen osuus on selvästi suurempi kuin poikien ja on kasvanut huomattavasti edellisestä mittauskerrasta. Aikuisien mielenterveysongelmat myös kasvoivat, erityisesti naisilla.</p> <p>Lasten taide- ja kulttuuritoimintaan osallistumista on tuettu pilotoimalla taiteen perusopetusta varhaiskasvatuksessa yhteistyössä Kansalaisopiston kanssa.</p> <p>Valtakunnallisessa Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmassa Kouvola on ollut näkyvästi esillä. Kouvolaan luotiin oma valtakunnallisesta mallista jalostettu Liikkuva koulu -malli perusopetukseen. Vuoden 2021 lopussa kouluterveydenhuollosta liikuntaneuvontaan ohjautuville pojille perustettiin uusi liikuntaryhmä. Liikuntaseurat saivat hakea kaupungilta rahoitusta vähävaraisten perheiden 7-15 -vuotiaiden lasten ja nuorten liikunnan harrastamisen tukemiseksi. Harrastamisen Suomen malli -toiminta alkoi Kouvolassa ja sen myötä yhä useammassa koulussa oli tarjolla lasten toiveiden mukaisia maksuttomia harrastuksia.</p> <p>Varhaiskasvatuksessa kohtalainen ja kuormittava liikunta on lisääntynyt monipuolisten oppimisympäristöjen, kuten lähiympäristön hyödyntämisen kautta. Erityislasten ja -nuorten harrasteliikunnan mahdollisuuksista viestittiin keskitetysti ja uusia harrasteryhmiä aloitti Kouvolassa, mm. soveltava jalkapallo.</p> <p>Monialainen työryhmä on perehtynyt asunnottomien ja vähävaraisten kouvolaalaisten asioihin pohtimalla akuutteja tarpeita ja ilmiöitä sekä juurisyitä. Kirjeet, joissa oli materiaalia ja tietoa mm. mielen hyvinvointiin liittyen, erityisesti ennaltaehkäisyn näkökulmasta, lähetettiin Kouvolan suurimmille työnantajille ja isoille yrityksille. Yhes eteenpäin -itsemurhien ehkäisyn hanke aloitti Kouvolassa. Hankkeen tavoitteisiin kuuluu mielenterveysosaamisen lisääminen ammattilaisten, vapaaehtoisten ja kuntalaisten keskuudessa.</p>	
<p>elää turvallista arkea terveellisessä ympäristössä</p>	<p>Kouvola/ Kymenlaakso</p>	<p>merkitykselliseen elämään</p>	<p>Kouvola/ Kymenlaakso</p>
<p>Huostassa tai kiireellisesti sijoitettuna olleet 0–17-vuotiaat viimeisimmän sijoitustiedon mukaan, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL Sotkanet 2020)</p>	<p>1,7 / 1,4</p>	<p>Kokee olevansa tärkeä osa kouluyhteisöä, % 8.-9.lk lukion 1-2.lk amm. oppilaitos (Kouluterveyskysely 2021)</p>	<p>45,8 / 44,4 - / 49,9 46,8 / 50,2</p>
<p>Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten henkistä väkivaltaa vuoden aikana, %</p>	<p>25,9 / 19,2</p>	<p>Ei yhtään läheistä ystävää, % 8-9-lk lukion 1-2.lk</p>	<p>8,5 / 8,8</p>

Hyvinvoinnin kuntakortti Kymenlaakso

4.-5. lk 8.-9. lk oppilaista (Kouluterveyskysely 2021)	30,2 / 25,4	amm. oppilaitos (Kouluterveyskysely 2021)	- / 7,6 6,9 / 8,8
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä/10 000 vastaavan ikäistä (THL Sotkanet 2020)	266,1 / 312,7	Työttömät, % työvoimasta (Työttömyysaste strategiassa) (Ely-keskus, työllisyyskatsaus 2021)	11,7
Tieliikenteen henkilövahinko- onnettomuudet: - henkilövahinkoon johtaneet tieliikenneonnettomuudet 97 - tieliikenteessä kuolleiden ja loukkaantuneiden määrä 124 (ikäryhmän 100 000 asukasta kohden)	Tilasto- keskus 2021	Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat , % vastaavanikäisestä väestöstä (Sotkanet 2020, ~~Kela 2019~~)	3,5 (2018) 4,6 (2019)
		Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat , % vastaavanikäisestä väestöstä (Sotkanet 2021 / ~~Eläketurvakeskus~~)	8,9 (2018) / 8,8 8,8 (2019)
		Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet , % vastaavanikäisestä väestöstä (THL Sotkanet 2020)	91,5 / 90,6 90,4 (2019)
<p>Lasten kokemaa henkistä väkivaltaa vanhemman tai muun huolta pitävän aikuisen taholta on kasvanut. Oppilaiden osuus, joille vanhempien liiallinen alkoholin käyttö on aiheuttanut haittaa, on yläkouluikäisillä pienentynyt ja ammattikoululaisilla kasvanut.</p> <p>Lähisuhdeväkivallan ehkäisyyn, tunnistamiseen ja puuttamiseen liittyviä koulutuksia on järjestetty ammattilaisille sekä Teams-infoja lähisuhdeväkivallan palveluista, turvakotipalvelusta sekä Pysäkin toiminnasta. Maakunnallisen Väkivaltatyön mallin valmistelu on aloitettu Sähköinen tuki: kymenlaaksonperhekeskus.fi, Pyydä apua-palvelu, Eron ensiapu, Facebook-livet erilaisin teemoin.</p> <p>Aikuisväestöön kohdennettu ehkäisevä työ ja tsemppikirjeet lähetetty koteihin sekä tietoa avun ja tuen tarjoajista.</p> <p>Tieliikenteessä tapahtuneet henkilövahinko-onnettomuudet ovat lisääntyneet.</p> <p>Kouvolassa on käytössä TAPE-seurantaohjelma kouluissa ja koulumatkoilla sattuneiden tapaturmien ehkäisyyn. Tapaturmien ehkäisy materiaalipankkia Pedanetissä on päivitetty säännöllisesti.</p> <p>Suojatiepäivystykset on järjestetty koulujen aloituspäivänä kaikilla alakouluilla. Loistava opiskelija -heijastinkampanja on pidetty lukioissa ja Ksaon toimipisteissä sekä valtakunnallisia kampanjoita ja kilpailuja.</p>		<p>Niiden lasten osuus, jotka eivät koe olevansa osa koulu- tai luokkayhteisöä on kasvanut. Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden osuus 17- 24 vuotiaista on pienentynyt.</p> <p>Uusi oppivelvollisuuslaki (1214/2020) tuli voimaan 1.8.2021, jonka myötä oppivelvollisuusikä laajeni 18 ikävuoteen. Oppivelvollisuuden laajentumisella ja siihen liittyvillä toimenpiteillä pyritään varmistamaan, että jokainen nuori suorittaa toisen asteen tutkinnon. Koulutuksella ehkäistään syrjäytymistä ja koulutuksen piiriin kuuluminen edesauttaa myös tarvittavien tukitoimien järjestämistä.</p> <p>Kaikissa muissa tarkasteluryhmissä paitsi pitkäaikaistyöttömien osalta, työttömien osuus on laskenut koronapandemiaa edeltävälle tasolle. Työmarkkinatuen kuntaosuuden nousu on hidastunut edellisestä vuodesta. Työpaikkaomavaraisuus on Kouvolassa heikko.</p> <p>Vuoden 2021 aikana Kouvolan kaupunki lisäsi palkkatukityöllistämiseen varattuja määrärahoja merkittävästi. Palkkatuella aloittaneita oli vuoden 2021 aikana 278 aikuista. Nuorten työpajan palkkatuella työllistettyjä lisäämällä päästään 314 palkkatukityön aloittaneeseen. Kokonaisuudessaan palkkatuella työllistettynä työtä kaupungilla teki vuoden 2021 aikana 416 henkilöä, kun lasketaan edelliseltä vuodelta jatkaneet ja nuorten työpajalle työllistyneet mukaan.</p> <p>Työnantajille pitkäaikaistyöttömän palkkaamiseen ja oppisopimukseen myönnettävää työllistämisen Kouvola-lisää myönnettiin 15 työttömän työllistämiseen yrityksiin. Lisäksi työllisyysyksikkö järjesti kesätyötä 196 nuorelle, ja kesätyöseteleitä myönnettiin 240. Kesän 2021 uutuuksia olivat</p>	

		kesäyrittäjyyssetelit, joita myönnettiin 5kpl, Kinnon toimiessa nuorten yrittäjien sparraajana. Kaupungin kesätyöpaikkojen määrä lisääntyi vuoden takaisesta, kun konsernipalvelut päätti myöntää lisämäärärahaa yksiköille kesätöiden mahdollistamiseksi mahdollisimman monelle nuorelle.	
--	--	---	--

Keskeiset hyvinvoinnin vahvuudet ja haasteet

3-5 keskeisintä vahvuutta ja haastetta. Huomioiden kaikki ikäryhmät.

Positiivinen kehitys:

- Lasten ja nuorten päihteiden käytön väheneminen
- Väestön vähenemisen hidastuminen ja hyvä työllisyyskehitys erityisesti nuorten osalta koronapandemian jatkumisesta huolimatta.
- Kouvolan väestö vähenee edelleen, mutta hidastui viime vuonna muutama vuoteen nähden.
- Yrityskanta on hieman kasvanut, mutta sen sijaan työpaikkojen määrä on vähentynyt edellisestä mittausajankohdasta
- Kouvolan kaupunki arvioi perusopetuksen tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta perusopetuksen laatuarvioinnilla. Laatuarviointi on toteutettu vuosina 2012, 2015-2021, kahden vuoden välein. Laatuarvioinnin perusteella oppilaat ovat kokeneet tasa-arvon kouluissa lisääntyneen ja oppilaiden mielipiteiden kuulemisessa on tapahtunut tänä aikana myönteistä kehitystä.

Negatiivinen kehitys:

- Lähes kaikkien muiden lasten ja nuorten indikaattoreiden huononeminen (harrastaminen, ylipaino, koulukiusaaminen, ahdistuneisuus, yksinäisyys)
- Aikuisten mielenterveysongelmien jatkuva kasvu, erityisesti naisilla

Hyvinvointitavoitteet 2020-2025

1. Terveellisten elintapojen ja kulttuurisen hyvinvoinnin edistäminen

Mielen hyvinvoinnin edistäminen eri väestöryhmissä kehittämällä ennaltaehkäiseviä ja varhaisen tuen malleja
Nuorten nuuskan käytön vähentäminen
Arkiliikunnan ja liikunnan harrastamisen lisääminen eri ikäryhmissä
Kulttuurin saavutettavuuden edistäminen
Kansanterveyttä metsästä –toimintamallin jalkauttaminen

2. Osallisuuden vahvistaminen

Aluetoiminnan ja yhteistyön yhteensovittaminen, aluetoiminnan vaikuttavuusarviointi ja edelleen kehittäminen
Matalan kynnyksen kohtaamispaikka –toimintamalli yhteistyössä kirjaston kanssa
Osallisuuden edistämisen toimintamalli yksinäisyyden vähentämiseksi eri ikäryhmissä
Uudenlaisen järjestöyhteistyön toimintamalli
Vapaaehtoistyön toimintamalli
Kaupunkiympäristön vihertämisen toimintamallin jalkauttaminen

3. Työllisyyden parantaminen

Koulutusyhteistyön kehittäminen mm. palkkatukipaikkojen opinnollistaminen
Yhteistyöverkoston kehittäminen (Ely, TE, Kinno, Kymsote, oppilaitokset, yritykset)
Työllisyydenhoidon näkökulmien vieminen yhteisötoimijoiden toimintaan
Osallisuutta edistävän toiminnan kehittäminen myös työllistymistä edistäväksi
Työllistämisehdon käyttäminen hankinnoissa
Perheystävällinen työnantaja

4. Arjen turvallisuus

Osallistuminen perhe- ja lähisuhdeväkivallan ehkäisyyn
HINKU foorumi (hiilineutraaliutta ja ympäristöystävällisyyden toteutumista tukevan toimintamallin vahvistaminen)

Hyvinvoinnin kuntakortti Kymenlaakso

Kestävän kehityksen tavoitteenasetanta ja mittaaminen kunnissa-hanke (tavoitteiden ja indikaattoreiden asettaminen mittaamaan kestävästä kehityksestä)
Sitran tulevaisuuslaboratorio (luontopohjaiset ratkaisut kaupungistumisen haasteisiin, viherryttäminen)
Turvallisuusviestintä (turvallinen kaupunki –kuvan vahvistaminen)

Lisätietoja: Hyvinvointikoordinaattori Tarja Alamattila

Yhteystiedot: tarja.alamattila@kouvola.fi